

FEJÉRMEGYEI NAPLÓ

Novam ephemeridē „Fejérmegyei Napló” a vobis institutam ad catholicarum partium proposita promovenda, id equidem probamus libenter (Az általalatok katolikusok törekvéseinek előmozdítására „Fejérmegyei Napló” cím alatt létesített új lapot mi örömmel helyeseljük XIII. Leó pápa Zichy Nándor 1893. március 6-án.)

Előfizetési árak:
Egész évre 12 kor., félévre 6 kor., negyedévre 3 kor.
Egyes szám ára 10 fill.

Felelős szerkesztő:
BILKEI FERENC.

Megjelenik minden kedden, csütörtökön és szombaton este.
Szerkesztőség és kiadó-hivatal: **Szent-István-ter 1.**
Egyes számok kaphatók: a dohánytözsdeknben.

Választás után.

Mikor a néppárt ezelőtt három héttel 1035 szavazatával megmutatta, hogy a bodajki kerületben igazi és erős talaja van, azt az ajánlatot tettem, hogy a párt tekintsen el a kormánypárt fölött nyert 300 szónyi többségétől és ne vigye bele a kerületet egy újabb választás izgalmaiba.

— Lehetetlen — mondták — 1035 embert nem lehet kiszolgáltatni a Tisza-pártnak. Erős a reményünk, hogy a függetlenségi párt egy része hű marad ellenzéki állásfoglalásához s ha nem is szavaz a néppártra, a Tisza-kormány ellenfelére, de legalább passzive fogja magát viselni.

— Az urak csalódnak. A függetlenségi párt nem fogja magát passzive viselni. Sokkal erősebb a kálvinistákban a katolikusok gyűlölete, gyermekkoruktól kezdve sokkal inkább beleedeztek a lalkükbe, semhogy bármi csekély szikrával lángra ne lobbanthatták.

— De hiszen a függetlenségi párt megdobálták Széchenyit, a falujokba nem eresztették be, ha beeresztették, akárhány helyen kigunyolták, szóhoz jutni nem engedték, sőt volt hely, a honnan menekülnie kellett. A legnagyobb foku szemérmertlenség volna, ha az ilyen emberek a kormánypártra szavaznának.

— Szemérmertlenség ide, szemérmertlenség oda, politikai tisztességet és jellemet nem kell ott keresni, a hol a gyűlölet a zászló. S ha azzal a kálvinistával el tudják hitetni, hogy a katolikusok ellen indulhat, az elveit sarokba szokta vágni s föltétlenül indul akármilyen zászló alá, a mint Kossuth Lajos mondotta, az ördög-el is szöveteznek. Természetes, hogy ezt általánosságban mondom. Mert tisztelet és becsület a kivételeknek, de vannak olyanok is.

A küzdelem megkezdődött. A néppártra nem mondhatja rá senki, hogy csak egyetlen helyen is, ha egészen katolikus községben volt is, hogy akár a kálvinisták, akár a lutheránusok, akár pedig a zsidók ellen, azoknak vallási jogai ellen beszélt volna. A másik oldalon azonban a papi birtokok elvétele s hasonló mézes madzagok forogtak szájon.

Kossuth levele szüntén megjelent a kormánypárt támogatására s a függetlenségiek vérpíros bétikkel felírt 1848-as zászlójukkal leszavazták a Tisza István gróf pártjára akkor, a mikor Budapesten *ugyancsak a függetlenségi párt kimondotta, hogy hasaárruló as, a ki Tisza pártját támogatja.* De hát ilyen a politikai erkölcs, a politikai jellem, ilyen az

elvekkel való szemérmertlen játék, mint a hogyan ők magukat már előre elítélték.

A többi választókról nem szólok, hiszen a függetlenségi pártot mult a választás eredménye. A többi választók jórészt meggyőződésből, a Széchenyi gróf népszerű személyeért, másrészt pedig a felül-ről jövő többé-kevésbé „szelid nyomás” súlya alatt adták szavazatukat a kormánypártra.

A választás lezajlott, a néppárt 1126 szavazatot kapott, a kormánypárt 1554-et s így Perczel Béla pártja 428 szóval kisebbségben maradt.

Mi tehát most már az eredmény?

Tisza István gróf pártja egy numerus-sal gazdagabb. Mert hiszen Széchenyi gróf ígéretet tett, hogy a kormányt az obstrukció leszerelésében támogatni fogja. S akkor, a mikor Apponyi Albert, Károlyi István, Zichy Jenő grófok obstruálnak a magyar alkotmány egyik sarkalatos jogáért, Széchenyi Viktor gróf egy követ fog fujni a feltári mamelukokkal, a Tisza Kálmántól átvett öszerekekkel.

Természetes, hogy a kormánypárti szavazók egészen másként vélekednek

— Széchenyi gróf nem fog benn maradni a Tisza pártjában — mondotta az egyik — egészen más program szerint

A FEJÉRMEGYEI NAPLÓ TÁRCAJA.

A Nehéz gyerekek.

Irta: Vaszary Béla.

(Vége.)

De mindegy! A gyermekeket azért meg kell keresztelni. Nagy czeczót csapott Nehéz ur. Mindegyiknek külön választottak keresztanyát meg keresztapát, ez összesen négy. Mindegyik keresztapának meg keresztanyának eljött a felesége, illetőleg az ura; ez újra négy; ott volt a nagyapa meg a nagyanya mint két részről, ez megint négy, összesen tehát 12. Akkor jöttek a távoli rokonok, házbefeliek, jó ismerősök. summa summarum 26.

— A neve legyen a gyermeknek Balázs, adja ki a parancsolatot Nehéz ur, mert én is Balázs vagyok, meg az apám is Balázs.

Nem szólt ellene senki. Utóvégre három Balázs nem lehetetlenség.

— Hát a másik mi legyen? kérdi Tikos Kristófné, az egyik komaasszony.

— Legyen az is Balázs, mondja Nehéz ur.

— Meg vagy te bulondulva Balázs? kordolja az asszony. Apád is Balázs, te is Balázs, a két gyerek is Balázs! Egyszerre négy Balázs! Az lehetetlen.

— Mit? nem lehet? pattan fel Balázs ur. Ezer és ezer Balázs van a világon; legyen kettővel több. Hol van az a család amelyik egyszerre négy Balázst tud felmutatni?

— Olyat nem ismerek, mondja komolyan

Tikos Kristófné; de azért nem lehet az egész világ Balázs. Tatarjárás már volt, minek lenne Balázsjárás is. Aztán meg ha egyiket hiba, nem tudja, hogy melyiket hiba. Legyen a másik Fülöp.

Ebben maradtak.

Akkor aztán megindultak a keresztelők; nyolc asszony. A pap annak rendje és módja szerint megkeresztelte Balázst. A leendő Fülöpöt addig Tikos Kristófné tartotta. Tikos Kristófné pedig nem az az asszony, ki ne tudná, mi a regula. A keresztelés után a leendő Fülöpöt hirtelen átadta a szomszédjának, aztán elkapta a kis Balázst s ugyancsak összecsókolta. De nemcsak Tikosné tudja, mi a regula. A kis Balázs kézről-kézre járt, ugy cselekedvén a kis Fülöp is, hogy helyet adjon amannak. A nyolc asszony között aztán ugy elkeveredett a két Nehéz gyerek, hogy egyik sem tudta, melyik van megkeresztelve, melyik nincsen.

— No, hol az a másik gyerek? kérdi a tisztelendő káplán ur.

A nyolc asszony két pártra szakadt.

— Ez a Balázs kérem, ennek kicsit fitosabb az orra.

— Dehogy, édes komámasszony, az a Fülöp. Megismerem én száz között is.

— Már mit beszél ilyet Tikosné? Ez a Balázs.

— Jól mondja a Tikosné! Ez a Balázs, vagy akarom mondani, a Fülöp; de mégsem, mégis a Balázs, vagy melyik.

— No hozzák ide azt a két gyereket, parancsolja a pap. Az egyik ugy-e hogy Balázs?

— Igenis.

— A másik lesz a Fülöp.

— No lássák! Most erre a másikra ráadom a Fülöp nevet. Jó lesz?

— Egészen, csókolom a kezét.

— A templomból kijövet ugy egyeztek meg, hogy mindig jobbfelől vigyék a Balázst, balról a Fülöpöt; mert rettenetes lenne, ha otthon nem tudnák megmondani, melyik az egyik, melyik a másik.

Mikor aztán már közel jártak a házhoz, Tikosné megállítja a csapatot.

— Melyiket is viszem én, komámasszony?

— Hát maga viszi jobbról a Balázst.

— De most én balról vagyok, galambom. Maga meg jobbról, maga viszi a Balázst.

— Az Isten akár há' tegye ezeket a Nehéz gyerekeket! Hiszen egészen megbolondítják az embert. Adja csak ide komámasszony azt a gyereket. En vagyok jobbról, nekem kell vinni a a Balázst. Igazsága van.

Mikor betoppannak a házba, a vendégsegereg nagy vivátot kiált. Egyszerre szétkapkodták a gyerekeket.

Nehéz ur pedig gyönyörűséggel nézi vendégeinek gyermekei iránt táplált végtelen szeretetét. De tovább már nem állhatja.

— Hun az a Balázs gyerek?

Tikosné hirtelen odakapja az egyiket.

— Itt a kis Balázs.

De odapattan Sárosné is a másik gyerekekkel. — Dehogy is, komám uram! Ez a Balázs! Rettenetes sejtetem támadt Nehéz urban.

— Hát Fülöp nincs? Elsikkasztották?

Kicsi hujja, hogy a nyolc asszony el nem hitte maga is, hogy nincs Fülöp. Es Nehéz ur tovább füzte rettenetes sejtelmét.

Mai lapunk 4 oldal.

beszéltek nekünk. Ugy tesz, mint Atzél Béla báró mondotta: Benn maradok a kormány pártjában, mert onnan belülről sokkal könnyebben robbanthatassak.

Hagyjon föl kérem Atzél Béla báróval. Atzél is csak ígért szépeket s közéleti és politikai tevékenységéből nem láttunk egyebet, mint hogy megalapította a parkklubot, a hol elegánsan, gavallérosan sok pénzt el lehet mulatni, míg itthon az ösök földje idegen kézre jut. Valaki előttem másként ítélte meg Széchenyi grófot, mikor azt mondotta: Széchenyi katona volt, mint katona megtanult engedelmessé válni, oda megy, ahova küldik, oda szavaz, ahova parancsolják. A kormánypártot másként ez nem lehetséges.

— Rövid idő múlva ki fog onnan lépni.

— Dehogy lép ki. Én meg vagyok győződve Széchenyi gróf tiszta karakteréről, uri mivoltáról. Én tudom, hogy ebbe a választásba úgy ugratták bele. Azt mondták neki, hogy játék lesz a megválasztása. Ellenjelöltet a legeslegvalószínűbbben nem is kap s a felkesedés újjongva viszi be a népképviselőt csarnokába. Ő belement s csak akkor látta a csalódást, mikor a forgatagba belekerült. Akkor aztán csinálta, illetőleg csinálták a dolgát úgy, a hogyan tudták (mert én az előfordult visszaéléseket nem Széchenyi grófnak, hanem a pártjának tudtam és tudom be) a cél szentesítette az eszközöket, a Kossuth levele, a vallási izgatás, a gyűlölet felszításának annyi formája, így kerültek a választási háborúba. Tudom én jól, hogy mindez ellenkezik Széchenyi gróf karakterével. De hát az a után ki kellett mondani b-t s engedni nem volt szabad már csak azért sem. Széchenyi gróf pedig nem léphet ki a kormánypártból.

— Miért?

— Mert vagy hü marad önmagához, vagy nem. Ha hü marad, benn kell maradnia, hiszen elvállalta Tisza programját,

elvéllalta a hivatalos kormánypártisággal járó jelöltség előnyét, a hivatalos hatalom asszisztenciáját, a mi a nyílt választásnál mindig nagy súlyjal esik a latba. Vagy pedig ott fogja hagyni a Tisza István pártját, mert belátja, hogy ott az ő politikai meggyőződésével ellenkező elvek uralkodnak s akkor politikai kiskorúságról tesz tanúságot. Mert a ki nem tudja, hogy Tisza István és az ő rendszere kicsoda és micsoda; aki nem tudja, hogy Tisza már az apja korában nyakig ült a politikai korrupcióban, a fából vashidat építők, a vicinálísták táborában; aki nem tudja, hogy Tisza nem az országrét, hanem önmagáért, meg az éhes táboráért miniszterelnök: a ki mindezt nem tudja, az a magas politikának még csak az abcéjénél tart s az ne vállaljon képviselőiséget.

— Széchenyi gróf csak az országra káros obstrukció leküzdésére megy bele a Tisza-pártjába s ha az obstrukciónak vége lesz, kilép a pártból. Így mondta ezt akárhányszor.

— Ez a legnevetesebb argumentum. Az obstrukció ellenesei mit tesznek? Nem beszélnek, hanem szavaznak Tisza mellett. Azt pedig akárki megteheti pártunkivüli programmal is. Apponyi rég kilépett a Tisza-pártból s akárhányszor nyilatkozott az obstrukció ellen. Zichy János gróf eltéli az obstrukciót, de esze ágában sincs a Tisza pártjába lépni.

A néppárt tisztában volt Széchenyi gróf ezen állásfoglalásával s bebizonyította neki először azt, hogy a bodajki körületben a néppárt a legerősebb; s Széchenyi gróf urnak mondása: csak akkor fogadom el a mandátumot ha a választók nagy többségének bizalmából kapom — nem teljesült be. Bebizonyította, hogy a kormánypárt mandátuma csak a politikai elvtagadók révén szerezhető meg, a kik elveikkel szemérmellen játékot űznek: Szóval a győzelem csak a paktálás útján

sikerülhetett; végül bebizonyította, hogy Széchenyi gróf urnak nemcsak hogy nem selyem vánkoston hozták a mandátumot, hanem nagyon sokszor meg is kellett érette hajtani a derekát és nem egyszer és nem kétszer kellett mosnia a kezeit is.

A néppárt nem győzött. De bukása nem bukás. A mely párt oly tiszta erkölcsökkel dolgozik, a mely az ideálisan tiszta elvi állásponton áll és csak elvi alapon akar hódítani s ha a gyűlölettel és preszsióval nem bír diadalra jutni, annak nem válhat szégyenére az illetén kisebbségben maradás.

A választás kisebb incidensek leszámításával rendben folyt le, a mi nagyrészt Kósa Miklós választási elnök tapintatának és pártatlanságának tudandó be. A néppárt a templom előtti téren és a fő mellett foglalt helyet, míg az egyesült habarékpart a nagy tér északi részén állott. A tér közét az uhánusok és egy század közös hadseregbeli gyalogos tartotta elfoglalva. Az idő mostoha sága meglehetősen kellemetlen volt, a melyet leginkább szegény katonaság szenvedett meg. Két néppárti község: Söréd és Gúttamási fehér zászlók alatt vonultak fel, jelölt annak, hogy a község minden választója az utolsó szálig néppárti. A függetlenségek nemzetiszínű zászlajára pedig vérpisros betűkkel 1848 volt írva. Ezzel törtétek ki a szemüket. Hogy mekkora politikai éretlenségre mutat ez a tény, világos fő előtt fölösleges magyarázni.

A kormánypárt táborában ott volt a mélyen tisztelt zsidóság egy szólván kivétel nélkül. Persze elég komikus dolog ez, különösen ha elgondoljuk, hogy épen Széchenyi gróf volt az, a ki balatonföldvári fürdőtelepén a zsidóság beözönlése előkiatott állított s oda csak vendégszereplésre mehetnek s csakis úgy, ha anyatermesztet elég szerencsés külsővel áldotta meg őket. Mert ha rájuk ismernék, irgalom nélkül éhezhetnek reggeltől napestig s legfeljebb a Balaton vizével csillapíthatják esztő szomjúságukat.

A választók mindkét részről roppant izgatottak voltak. A második választó helyiségénél a szavazókat csak pár lépés választotta el a néppárti tábortól. Valahányszor egy-egy csapat elvonult mindannyiszor megindult a kölcsönös kiabálás, láрма, gunyolódás. Az uhánusok lovai nem egyszer megvadultak a mögöttük puffogó nagy dob és

— Hátha az egyik nincs is megkeresztelve, a másik meg kétszer is megvan?

Hallott már kétszersültre, de kétszerkereszteltről még nem.

Mi lesz most?

Nehéz ur úgy érezte magát, mintha nem irigyelné már Gazdag Jónást a három gyerekért.

De Tükös német az az asszony volt, aki könnyen veszi el a fejét.

— Mít csinálnak? Hát csinálnak két kis handedit; egyikre rástikoljuk, hogy a „papa kedvence, Balázs,” a másikra meg ezt: „papa kedvence, Fülöp.” Voltam én már nehezebb keresztelőn is.

Igazsága volt; de két ily nehéz gyerek keresztelőjén nehezen volt.

Nehéz ur azt mondta, hogy ez okos dolog.

Az ember mindig elolvashatja, hogy melyiket akarja hini.

A keresztelő minden baj nélkül elmúlt. . . A Nehéz gyerekek elaludtak, a komák pipáltak és ittak, a komaasszonyok pletykáltak. Mikor Nehéz ur álomra hajtotta fejét, szépen kihimezte a két Nehéz gyerek jövőjét, s úgy aludt el.

Nehéz ur ezután is csak el-eljárogatott a „Vadkacsába,” hova odaszokott Gazdag Jónás is, kinek annyira felvitte lsten a dolgát, hogy valóságos háziur lett belőle valamelyik külső utcában. Nehéz ur jó barátságot kötött vele. — Mutyiba hozattak sört, bort, mutyiba panaszkodtak, mutyiba dicsekedtek, szóval mutyiba csináltak, mindent.

E közben a Nehéz gyerekek szépen nőttek.

Apróbb katasztrófák nem hiányoztak életükből, de nagyobb esemény nem történt. Apjuk a saját mesterségére fogta őket; furták, faragták a vasat, mint ő.

Mikor már legénysorba léptek, Nehéz ur nagyot gondolt. A „Vadkacsá” vendéglőjében egy sarokasztalhoz húzta Gazdag barátját.

— Jónás komám! Hány gyereke is van magának?

— Három; olyan igazán, minthogy 21 ujjam van, Hiszen tetszik tudni.

— Igenis. Fiuk vagy leányok?

Jónás gyanus szemmel nézett mutyitársára.

— Aztán miért akarja ezt tudni?

— Mert tetszik tudni, nekem két fiam van.

Aztán . . . tudja . . . talán mutyizhatnak ebben a dologban is.

— Házasságra céloz?

— Igen. Ha például 2 leánya volna, vagy ha mindjárt három is, az nem baj; de ha mind fiu, vagy kettő fiu, vegye úgy, mintha nem céloztam volna.

— Célozhat; mind a három lány. Szégyen ugyan, hogy így van, de hát magának bevalom.

Nehéz ur kosintásra emelte poharát.

— Mutyizunk?

— Még nem. Be kell valamit vallanom, mert én zsákban macskát, azaz hogy zsákban leányt nem áruok.

— Ertem. Valami baj. Vak? Pupos?

— Nem.

— Talán 21 ujjal bírnak a kisasszonyok is? Ez ne aggassa; mert ez úgy se látszik: cipellőben járnak, nem meztől. Azért lehet valaki szép is, jó is, ha 21 uja van is. Csak a gyere-

ekkel mi lesz? Hátha ezeknek 24 ujjuk lesz, az unokáknak meg 28, a dédunokáknak meg 32 és így tovább. A többieknek aztán annyi lehet, hogy a kesztyűs belebolondul. De lehet talán operálni.

— Én is gondoltam rá, mondja Gazdag, de a feleségem azt mondja:

— Soh se bántsd Jónás lelkem; ha valami szerencsétlenség ér, legalább megismerlek.

— Okos asszony — veté oda Nehéz ur; de hát a kisasszonykákét.

— Fölösleges, hiszen azoknak 20 ujjuk van.

— Kár, mondja Nehéz, mert olyan familia, mint a miénk, nem lenne az egész világon.

— Más baj van! sóhajt Gazdag. Mind a három szakasztott egyforma. Az egyiket Milinek, a másikat Málinak, a harmadikat Fáninak hívják. A Málit már meg is kérte egy gyertyamártó. Mikor a völégény vizitába jött, a másik kettőt bezártuk egy külön szobába, nehogy a völégény összetévesse őket. Egy darabig csak rendén ment a dolog. Egyszer azonban elfelejtették őket eltüntetni. Mikor a völégény bejön, épen Fáni volt a szobában. Persze a völégény mind csókos természetű. A gyertyamártó is az volt. Csak meggy am egyenesen neki Fáninak és megcsókolja.

Tudja mi történt? Olyan pofon mintegy puskadurranás. Az én szemem is majd ki ugrott. De ez mind nem volt elég. Mikor Fáni megmagyarázta neki a dolgot, meg is békélt. De akkor meg behoza az ördög a Milt. A völégény hát annak indul s azt is megcsókolja.

— Még egy pofon — mondja Balázs ur!

— Ugy van. Még egy pofon.

— A völégény csak kifordul a szobából s azt mondják, hogy három héig nem mártott

zajongás hallatára s több katonára le is esett a lóról, hogy úgy kellett elszállítani. Dobálózás is nem egyszer fordult elő, különösen azokkal szemben, a kik katonai védelem híján mentek a néppárt táborán keresztül. Sajnálatlalt hallottuk, hogy Valper Mihály szabadbattyányi jegyző, a ki kocsiával ment keresztül a néppárti táboron, egy kődobással meg is sebesítették. Ennek az izgatottságnak egyébiránt maga a kormánypárt is oka volt, részben az által, hogy a választási előkészületekre három hetet adott, mely alatt az izgatottság gyuanycsak ugyancsak felhalmozódott, másrészt pedig mert a néppárt legerősebb községei legutoljára szavaztak s így az egész napot türelmetlen, izgató várakozásban voltak kénytelenek eltölteni. A vesztő fél ekkeseredése pedig nem szokott gyengédségben nyilvánulni.

Rosszuljárt Glanz Mór szentmihályi lakos az „Arany csészéhol” címzett vendégfogadó tulajdonosa. Ebben a szerencsétlen fuvolásban annyira taszigálódott a honmetisí foladat, hogy bögő majomnak képzelte magát s ha néppártit — különösen ha papot látott, Reb Menachim Cicesz-bezszer összes átkozódásait kiabálta a fejére. Mikor a választási helyiségből kiérkezett, szük volt neki a világ és nekiszaladt a néppárti tábornak s ordított, a hogyan a torkán kifért. A néppártiak nézték egy ideig az örült pingvint s nem tudták megérteni, hogy miként téved valaki olyan ábrázattal a táborukba, a milyennel Glanz Mór az „Arany csészéhol” címzett vendégfogadó tulajdonosa dicsekedett. Mikor azután a kiabálást és gúnyolódó szavait hallották, valaki úgy találta nyakon törölni, hogy rögtön fölbukfencezett, hirtelenében hármát-négyet hengeredett a puha sárban, míg az uhlánusok ott termettek, azonban majdnem vesztére, mert kis híja, hogy agyon nem tiporták a hengeredésbe belekeveredett alakot. Végre aztán valahogyan nekilódították a Keresztény fogsasztási szövetezet háza falának. Így járt Glanz Mór ur, a nagy hazafi, az „Arany csészéhol” címzett vendégfogadó tulajdonosa. Reméljük, hogy honfui szenvedése re és érdemeire megkeri a flastromot és azért a bizonyos pofonért, mely testvérek közt bizton megér hármát, benyújtja a számlát a méltóságos gróf urhoz.

A mélyen tisztelt zsidóság általában elég gyáván viselte magát, akárcsak a Vörös tengeren. A vasutról jövet velünk jött egy Urhidáról. Szegény folyton előre-hátra nézegetett.

— Khérem, hol vannak a cshendörök?

— Minek kellene magának cshendörök, mikor se égen se padlison egy ellenség se fenyegeti?

— De hát mégis — hátha? Nu! azok a néppártiak.

gyertyát. De én aztán megmagyaraztam nekik, hogy a férfiak nem pofont várnak a leányoktól, hanem csókot. Azt mondtam nekik, ha ti minden férfit pofon ütök, mikor meg akar benneteket csókolni, hát soha e világon férjhez nem mentek; mert először jön a csók, csak azután a házasság. Bolond ember, aki mindent megfordítva csinál.

— Jól tette! — mondja Balázs ur. A házasság pofonnal még sohasem kezdődött; de végződni már végződött. Hát akkor nincs baj.

— De van — folytatja Gazdag ur. Megtörténhetik, hogy az asszony nem ismeri meg az urát. Mi lesz akkor? Mert Fülöp is ugy Balázs is egyformák.

— Erre nem is gondoltam — mondja gondolkozva Nehéz ur. De van másik baj is. Hátha az ura nem ismeri meg az asszonyt, mert a lányok is mind egyformák.

Biz ez nagy baj. Gondolkodtak is rajta sokáig, mit csináljanak.

Nehéz urnak jött meg a szava először.

— Gondoltam én valamit. Bolond ember az, ki azon töri fejét, hogy mi lesz. Mikor kis iskolás gyermek voltam, akkor tanultam, hogy „amit ma megtehetsz, ne halaszd holnapra!” „Jobb ma egy veréb, mint holnap egy tuzok!” Igazsága van annak az abécés könyvnek. Az bizonyos, hogy ilyen familia mint a miénk, nem lesz a világon.

Gazdag Jónás felhajtotta poharát s belecsapott Nehéz Balázs tenyerébe.

— Áldásom rájuk!

— No ne féljen, hiszen nincs se zászlója, se tolla, a miről ráismerjenek.

— Tholl? egy darabig gondolkodott, aztán a kalapjához nyúlt. — Itt nincs. De hátha anugy is rá ismernek.

— No az igaz — mondtam — de hát hogy jöhet el valaki ilyen ábrázattal szavazni az antiszemita Széchenyire? — Igazán szerencséje, hogy bugyogó van rajt, legalább összetartja a remegő lábszárait.

Végre is szegény nagy lelki küzdelmek közt neki indult a Kálváriának, hogy a néppártiakkal ne kelljen találkoznia s nyögve sóhajította:

— Nu! Ezt se hittem volna, hogy életemben meg fogok én is járni o Kálváriát. Ha ezt a Záli megtudja! Áj! Váj! Lesz akkhor nekem.

Kossuth Ferenc tiltakozik a lapunkban megjelent azon hir ellen, hogy ő Széchenyi gróf érdekében levelet írt volna a függetlenségi választóknak. A mint értesültünk ő nem is írt ilyet, hanem a tiltkárja, mert a nagy Kossuth kis fia nem foglalkozik ilyesmikkel. Az ő államférfiu működése a mellett, hogy rendületlenül lelkesedik a Tisza kormányért, abból áll, hogy naponta kifésü az orcáját, a bajuszát, meglevő hajfűrtjeit, no meg természetesen felveszi a tantiémjeit, a melyeket a pénztézeteknél kap a papája nevéért.

UJDONSÁGOK.

— **Tisza bukása.** Az erőszak fegyverével akarta Tisza leszerelni az obstrukciót s azt hitte, hogy ezzel Bécsben nagy nevet teremt magának. A legalkotmányosabb uralkodó azonban az alkotmány sérelmét nem tűri, meg nem engedi. Erre s ezzel kapcsolatban Tisza bukására vonatkozólag a „Dunántúli Hirlap” a következőket írja:

Szél Kálmán volt miniszterelnök tegnap Győrött átutaztában az állomáson beszélgetés közben kijelentette, hogy *Tisza István gróf kormányelnök bukása az udvarnál befizezett tény!* A király soha beleegyezését nem adta ahhoz, hogy a parlamenti szolásszabadságot megfojtásák. A király — fejezte be szavait — tévesen és túlosan túlzottan van informálva a magyar viszonyokról!

E szerint Tisza István gróf kormányelnök rövid idő multán lelép a politika porondjáról, ahol annyi galibát okozott, áldásos alkotása azonban nem volt.

— Detto!

A lakodalom minden katasztrófa nélkül megtörtént. Gazdag Jónás és Nehéz Balázs másnap már a „Vadkacsában” ültek szokott helyükön.

Nehéz Balázs egyszer csak így szól:

— Jónás! baj van.

— A gyerekek? kérdi önkéntlenül Gazdag.

— Azok — mondja Balázs. Mikor a lakodalomból haza mentünk, szép tanitást tartottam a gyerekeknek. Azt mondták, hogy megfogadják De nehezen lesz a fogadásból valami.

— Miért, Balázs?

— Hisz tisztára megbolondultak. A két asszony úgy összekeveredett, hogy a gyerekek bizonyosan megkeverednek ma vagy holnap. Ilyent még nem pipált a világ. Az asszonyok összetévesztik az urukat, a gyerekek összetévesztik a feleségeiket.

— Gondoltam — mondja Jónás — tisztára gondoltam. Még ha nem gondoltam, akkor is gondolhattam volna. De ezen már mi segíteni nem tudunk; mert a házasságok az égben intézettek, a földön csak költetnek.

Balázs ur elgondolkodott az arany mondasban s hogy ő se maradjon hátrább az aranymondásban, imigyen szót nagy komolysággal:

— Ugy van. A házasságok az égben intézettek, a földön költetnek, a házastársak által megoldotnak.

— Tehát hagyjuk a gyerekekre a dolgot, mert minden ember magának házasodik, tartja a közmondás. Muki! egy liter bort.

— **Uj egyetemi tanárok.** A király a budapesti tudomány egyetem hittudományi karán Kiss János dr. eddigi rendkívüli tanárt nyilvános rendes tanárrá nevezte ki, s az üresedésben levő ágazatos tanszékére Prohászka Ottokár dr. esztergomi papnevelő-intézeti rendes tanárt és lelkigazgatót, az egyháztörténelem tanszékére pedig Karácsonyi János dr. biharpüspöki esperesplébánost nevezte ki rendes tanárokká.

— **Vársei közigazgatás.** A városi közigazgatási bizottságnak tegnap iülésén a szakreferensek előadták szokásos havi jelentéseket, amelyek közül csak a közegészségügy mult havi állapota keltet érdemletes hatást.

Dr. Bierbauer Viktor főorvos jelentése szerint a város közegészsége a lefolyt hóban jónak jelezhető. Ujabb tifusz-betegedés e hóban nem fordult elő. A város területén ma már egyetlen ragályos beteg sem fekszik s így a hasiagymázjárvány teljesen megszűnt. Uralkodó megbetegedés a légzőszervek hurutos és lobos bántalmái voltak. — Részletes jelentés: született 90 egység. Ebből törvényes fi 50, nő 35, törvénytelen fi 3, nő 2. Ikerpár 1 hármás, 1 kettős. Házasság 31 esetben kötöttet. Elhalt 60, és pedig fi 34, nő 26. Ebből 7 éven alul volt törvényes fi, nő 3, törvénytelen fi 3. Születési többlet 30. Nevezetesebb halálokok: veleszületett gyengeség 6, görccsök 1, gyermekaszály 1, hasiagymáz 2 (utról), tüdőlob 6, tüdőgümőkör 7, guta 1, vízkór 1, elmebaj 1, aggkór 9, véletlen 1. A szt. György kórház 13 halottja közül 4 volt fehérvári. Ragályos betegségek állása: hasiagymáz maradt 6, gyógyult 4, elhalt 2. A régi hökhorut, vörheny, difteria betegek gyógyultak.

— **Adomány és köszönet.** A székesfehérvári, ugyszintén a Fejérmegyei takarékpénztár 60—60 koronát adományozott a palotakülvárosi róm. kath. kisededőv céljaira. Az adományért az egyesület nevében köszönetet mond *Schmetzer* Nándor pénztárnok.

— **Március 15.** A székesfehérvári Kossuth Lajos asztaltársaság folyó hó 14-én Laczkovics Béla budai-uti vendéglőjében társasvacsorával egybekötött ünnepélyt rendez. Az alkalmi beszédet dr. Say Viktor mondja. Az ünnepélyre a közönséget ez uton hívja meg az *elnökség*.

— **A székesfehérvári kath. legény-egyesület** f. hó 13-án, azaz a jövő vasárnap délután 2 órák or a katolikus nagy kisteremben felolvasást tart a következő tárgysorozattal:

1. *Hymnus:* éneklí a legény-egyesület új dalárdája.

2. *Márciusi ifjak:* szavalja *Érsék István* rendes tag.

3. *Március 15.:* szavalja *Haden János* rendes tag.

4. *A nemzethez:* szavalja *Szaller József* rendes tag.

5. *A szocializmus és az egyház:* felolvassa dr. *Reichardt Tamás* teológiai tanár.

6. *A gyárban:* szavalja *Igari Béla* rendes tag.

7. *A magyar ifjúsághoz:* szavalja *Szabady István* rendes tag.

8. *A mesterek és a segédek kölcsönös viszonya:* mondja *Lakatos Frigyes* karkáplán, másodelnök.

9. *Hymnus II-ik vers:* éneklí a legény-egyesület új dalárdája.

Az egyesület külön meghívókat nem bocsát ki, hanem szivesen látja mindazokat, kik az ifjúság ügye iránt érdeklődnek, sőt kéri az elnökség első sorban a pártoló tagokat, hogy megjelenésükkel sziveskedjenek kimutatni jóindulatú érdeklődésüket. Beléptidj nem lesz.

— **Katonazene.** A Fekete Géza tulajdonát képező *Ólthon-kávéházban* szombaton este ismét hangversenyt tart a helybeli honvédeknek.

— **Régi hím.** Két évvel ezelőtt Simon József bérkocsistól elloptak egy lópokrócot. Már akkor is Hanyi István öreghegyi lakost érte a gyanu, a házkutatás azonban nem járt a kívánt eredményre. Most két év után Kiss György helybeli lakos Hanyi birtokában látta a kérdéssé pokrócot, az ügy ismét a rendőrség elé került s a delikvens öszinte vallomást tett.

— **Az Iparkövház botránya.** Amikor napvilágot látott *Guttmann* (Gerő) József kávésnak vakmerő nyilatkozata, melyben fennen hirdeti, hogy a vizsgálati iratokban egyetlen terhelő adat sincs ellene, amikor javában verte a mellét, hogy ártatlan s az ellene felhozott vádak kenyérrigységből eredtek; amikor megfenyegeti a hírlapírókat, akik az ő szennyesével foglalkozni mertek; amikor beigéri a sajtópert: még ugyanazon napon vagyis f. hó 8-án délután *Kuti Fülöp* alkapitány kihirdette az ítéletet, amely ugyancsak bünyösnek mondja *Guttmann* kávést, *Kuti* kapitány *Gróhmann* Zelma kasszírót (jelenleg a kórházban fekszik) a kávéházban s azon kívül is elkövezték közszemérem elleni kihágás miatt az 1879. XI. tc. 81. §-a alapján mint tettest, *Guttmann* (Gerő) József kávést pedig azért, mert a hávéházban alkalmazott *felírók*ök szemérmét sértő cselekményeit minden eszközzel elősegítette, azoknak arra úgy a saját kávéházi helyiségeiben, mint lakásukon, sőt házon kívül is alkalmat szolgáltatott, illetőleg női alkalmazottat ezen cselekményét a maga javára tiszti érdekből kizsákmányolta, elnézte és a köteles felügyelet gyakorlását elmulasztotta: mint részest fejenként lizenőt napi rendőri elárulásra ítélte. A hivatalos stílustól nagyon is eltérő, szinte poetikus tónusban megszövegezett indokolás számtalan tanu vallomással támogatja azt az ítéletet, mely közmelegnyugvást kelt városunkban. Sajnáljuk, hogy az ítéletből kimaradt egy fontos rész. Az ily cselekmények természetes folyamánya úgy a tettesnek, mint a részestnek, illetve bünyösnek eltiloncoltatása. Valószínű, hogy e tekintetben külön intézkedik a rendőrhatalóság. Megemlítjük még, hogy *Guttmann* József ellen a kihágási eljárást *Kuti* kapitány beszüntette, *Weissbach* Béla főpincér ellen pedig meg indította.

A csunya ügy egy része — bár még nem jogerősen — de elintéztést nyert. A törvény rendelkezése szerint az iparhatóság sem hagyhatja szó nélkül a dolgot. Mint felkapitány-helyettes *Simon* Sándor alkapitány hoz ez ügyben iparhatósági határozatot, mely feltétlenül elrendeli a kávéház bezárását. Az esetről köteles értesíteni a rendőrhatalóság a pénzügyigazgatóságot, s így kétségtelen, hogy az italmérsi engedélyt sem kapja meg *Guttmann*. Elég érdekes a dologban, hogy a kávéházi engedély *Guttmann* néven van, ellene a kihágási eljárás beszüntetett s most mégis az ő nevére kiadott kávéházi engedélyt vonja be az iparhatóság. Ez természetes is, helyes is. *Guttmann* mint üzlettulajdonos felelős az üzletben történtekért s így habár a kihágási eljárás ellene meg is szűnt, a felelősségből folyó következményeket ő viseli.

— **Értesítés.** A tóvárosi sz. Imre ovoda-egyesület által f. hó 6-ikára egybehívott közgyűlés nem lévén határozatképes, azt f. hó 13-án d. e. 11 órakor a városház nagytérben tartja meg. Mivel a t. tagok és érdeklődők ez uton is értesítetnek.

— **Életmentő rendőr.** Csütörtökön este örült vágatásban robogott végig egy kocsi a Nádor utcán. A mint a kocsi váratlanul befordult a Sas-utca felé, megfagy a vér a járókelők ereiben, mert menthetetlennek hitték egy urinót, aki gyermekével épen az átjárón ment keresztül. Ahol azonban legnagyobb a veszély, ott van legközelebb az Úr segítségével. A veszedelem pillanatában *Kálmán* János rendőr a megvadult ló elé veti magát, elkapja a gyeplőszart és saját életének veszélyeztetésével mentette meg a megrémült hölgyet az elgázolástól. A kocsi tulajdonosa ellen a kihágási eljárás megindított. Talán helyén való dolog lenne *Kálmán* János rendőr életmentő munkájára felhívni a felsőbbtség figyelmét s legfelsőbb helyen kieszközölni számára a megérdemelt elismerést.

— **A szökés párosan.** Ily cím alatt lapunk február 18-ik számában budapesti lapok híradása alapján megírtuk, hogy *Alsenbacher* Imre 21 éves festőnövendék *Baron* Etel 26 éves székesfehérvári pincérvővel Amerikába szökött. Jelztük azt is, hogy a leány atyja évekkelt ezelőtt városunkban kávéháztulajdonos volt. — Ma *Baron* Mór utazó megjelent szerkesztőségünkben s közölni kérte, hogy tényleg városunkban kávésvolt, Etel leánya nincs, sőt *Margit* leánya sem 26 éves s az meg nem szökött. A szökés tehát más *Baron*-lány nevéhez fűződik.

— **Köszönetnyilvánítás.** Mindazon ismerőseink s barátaink, kik felejthetlen *Mariska* leánykánk elhunyt s temetés alkalmával részvételüket nyilvánítani s ez által mérhetlen bánatunkban vigasztalni igyekeztek, ez uton is fogadják hálás köszönetünket. Székesfehérvár, 1904. március 8. *Iff. Lőr. Ferenc és családja.*

— **Színházi képtelenségek.** Van ilyen című bohókás szindarab, melyet az igazgatók hushagyó kedden szoktak beadni, miután a vigasság ezen utolsó napja minden furasággal elnéző. De még ebben sincsenek akkora komédiák, mint a minöket *Micsey F. György* színigazgató már produkált s hatványozva folytatni készül. Elkövette ugyanis azt az előre látható baklövést, hogy farsang után, a mikor a színház legjobban ment volna s máris kitünően prosperált, itt hagyta a várost. Sem virágvasárnapig nem jászott, sőt a szerződéses 110 előadást sem tartotta be, hanem csökönyös fejfel nekiindult Szombathelyre, a hol neki már előre kossarat jeleztek. Ennek dacára kiforszírozta felmentését a szingügi bizottságnál, szerződésszegése dacára megkapta a második 1000 korona szubvenciót és mindenáron benyomult Szombathelyre. De végzte hamarosan utolérte. A színház, melyben egyébként sem lehet — a legzsufoltabb állapotban — naponta 240 frtnál többet bevenni, folyton üres és ma már azt a megdöbbentő értesülést vesszük. Szombathelyről, hogy *Micsey* otthagyja őket, hogy március 13-tól 27-ig vagyis virágvasárnapig még itt játszózzék. A szombathelyi expedíció nagy kudarcra jart, ez való tény. Amde az eléggé megbízható hírt, hogy *Micsey* visszatér vert seregével, mégis kétkedve fogadjuk. *Micsey* visszaspolygása mindenestre pazar látványt fog nyújtani.

— **A Vizivárosban építendő templom javára Glász Károly 6 számu gyűjtőívén adakoztak:**

Glász Károly 10 k., Repesik Ferenc 1 k., Vadász István 40 f., Házi János 60 f., Arany István 40 f., Tujner Ferenc 1 k., Süveges György 40 f., Lőke József 4 k., Bucholzer Rudolf 40 f., Kibler Rudolf 40 f., Strazsek István 40 f., Németh Ferenc 20 f., Tönköly János 40 f., Deutsch József 40 f., özv. Brázik István 80 f., Kuttner Simon 1 k., Ruska Ferenc 40 f., Varga István 90 f., Kálmán Andrásné 50 f., Mison Nándor 60 f., Hammermüller Nándor 40 f., Kern János 1 k., Süveges Ferenc 40 f., Vigh Jánosné 1 k., özv. Róth Mártonné, Krisztianszky József 1—1 k., Pacsay Fülöp 40 f., Szalczgruber Károly 1 k., Krisztián Ede 20 f., Mikó Ferenc 40 f., Marton Ferenc 40 f., Fehér Ödön, Winter Sándor, Kovács József, Schlakker János, Hoffmann Ignác, Hoffmann Ignácné 1—1 k., özv. Cser István 40 f., Jakab Ferenc 1 k., Boros István és Bodó István 4 k., Horváth János 8 k., Takács István 2 k., Aschenbrenner Ferenc 3 k., Mozer Ferenc, Csáder A. 1—1 k., Aschenbrenner Ferencné 1 k., Engelhardt József 10 k., Medvesi Mihályné 1 k., Szeitl Jánosné 60 f., Tungler Pálné 1 k., Gállér József 2 k., Majer János 20 f., Deli György 2 k., Vendég József 2 k., Pángl István 10 k., Nagy István, Nagy István családja 1—1 k., N. N., 30 f., Metykó Mihály 20 f., özv. Szakonyi Jánosné 20 f., özv., Sziksz Andrásné Wangelman István 1—1 k., Wágner Ede 5 k., Engelhardt György 2 k., Pehakker András 3 k., Niksz Lenárd 30 f., Stéger Pál 60 f., Stéger Péter 8 k., özv. Stéger Jánosné 1 k., ifj. Sziksz József 40 f., Hári Gyula 1 k., Gadács Antal 60 f., Trahota Jozefa 2 k., Szabó Lajos 60 f., özv. Almásy Andrásné 1 k., Hádén János 1 k., Hádén József, özv. Kaizer Pálné 2—2 k., Rokken István, Kiss Ignác, Kakas Ferenc 1—1 k., özv. Kö Józsefné 20 k., Fehér György 1 k., ifj. Noifer János 4) fill. Emehct János és neje 5 kor. Klein János 2 kor. özv. Rosta István 40 fill. Berényi István 20 fill. Horváth Pál 10 fill. Lébényi Katalin 1 kor. Lébényi Palkovics Ferencné 20 fill. Kotreza Pál 2 kor. Kovács János 1 kor. Fülöp István 20 fill. Lakáli István 20 fill. Pángl Ferenc 6 fill. Hencsey István 30 fill. Sch. M. 2 kor. Vágner János 40 fill. Freud István 20 fill. özv. Kö Józsefné 2 kor. Kö Mihály és neje 4 kor. Glász Gizella 54 fill.

— **Tolvaj asszony.** Egy rég körözött s lopással többszörszen vadolt nőszemély került a rendőrség kezébe. A budapesti törvényszék több rendbeli lopás vádjá alapján elrendelte özv. Kormány Jánosné sz. Huguycsek Katalin országos körözését. Most pedig *Wolkenstein* Adolfné Kigyó-u. 15. sz. a. lakos panaszfeljelentést tett a rendőrségen, mely szerint tőle két ízben nagyobb mennyiségű zsírt s két ludat loptak el. A nyomozatot *Liszt* Ferenc rendőrbiztos vezette, még pedig sikerrel, amennyiben özv. Kormány Jánosnéban letartóztatta a tettest, akiről most már kiderült, hogy *Héritz* pék, Nagy János mosodás,

Balog János, stb. kárára is követelt el lopásokat *Simon* alkapitány tovább folytatja a vizsgálatot s azután átadja a törvényszéknek a tolvajt.

A most említett ügyben a nyomozat során roppantul megnehezítette a rendőrség munkáját az a körülmény, hogy Kormányné, bár az ősz óta városunkban tartózkodik, több helyütt szolgált, de bejelentve a hatóságnál nem volt. A bejelentési hivatal felületes vezetése városszerzte panaszt tárgya. Vannak városunkban háztulajdonosok is, akiknek a lakása ismeretlen a bejelentő hivatalban. Különösen kereskedői körökben nagy e miatt a felháborodás s csakugyan elkérkezett már a gyökeres reform ideje. Reméljük, hogy e figyelmeztetés nem talál süket fülekre s Havranek József polgármester hivatalfőnöki minőségében megteszi a szükséges intézkedést.

Bor!

Tisztán kezelt Ó bor kihordásra 25 kraj-cárért kapható: Lakatos-utca 8.

Csüdtömög eladás.

Közados Theodorovics és Csikós székesfehérvári cég csüdtömögéhez tartozó és a csüdtömögletár 5—406 tét. alatt összeirt különféle posztó és rövidáru, valamint bolti felszerelés, melyek 3255 kor. 92 fillérre lettek becsülve (beszerzési ár 5258 kor. 24 f. bolti felszerelés nélkül) ajánlati verseny utján el fognak adatni. A venni szándékozók tartoznak zárt ajánlataikat 1904. évi március hó 14-ik napján déli 12 óráig alulírott tömeggondnoknál beadni, ugyanott a csüdtömögletár, valamint az áruaktár is bármikor megtekinthető. Az áruaktár a legnagyobb ajánlattevőnek is csak az esetben fog eladatni, ha a csüdtömögletár az ajánlatot elfogadja s az eladást jóváhagyja.

Székesfehérvár, 1904. március hó 5-én.

Dr. Szabady József,

ügyvéd,
mint Theodorovics és Csikós cég,
csüdtömöggondnoka Székesfehérvárott.

108. szám.

tkv. 1904.

Önkéntes

Árverési hirdetményi kivonat.

A székesfehérvári kir. tszék. mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy néhai *Jahn* Nándor önkénytes hagyatéki árverési ügyében a székesfehérvári kir. törvényszék a székesfehérvári kir. járásbírószág területén lévő Székesfehérvár szab. kir. városban fekvő a székesfehérvári 3373 számu betétben A. 7. sor 2446 hrszám. a. felvett 3. szám alatti hébic-utcai lakház és udvarral 2600 koronában ezennel megállapított kikiáltási árban az árverést elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az 1904. évi március hó 26-ik napjának délelőtti 9 órakor a kir. törvényházban földszint 53 számu szobában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladati fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át készpénzben, vagy az 1881. LX. tc. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt ovadékképes értékpapírban a kikiáltott kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. tc. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Székesfehérvárott, 1904. évi január hó 8-ik napján.

A kir. tszék. tkvi. hatósága.

Sárkány

kir. tszaki bíró.